

ΘΕΜΑΤΑ ΓΡΑΠΤΩΝ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2008.

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ.

Α.ΚΕΙΜΕΝΟ : Ραψωδία ε , στίχοι 108-134

- 108** Τότε κι αυτός με τη σειρά του πήρε τον λόγο κι είπε:
«Θεά εσύ, έναν θεό ρωτάς πώς έφτασα εδώ πέρα.
Ξεκάθαρα θα σου μιλήσω, όπως το θέλησες και μόνη σου·
ο Δίας μ'έστειλε, αυτός με πρόσταξε να'ρθω, δίχως εγώ να το θελήσω
—ποιος με τη θέλησή του θα'παιρνε τόσο δρόμο,
σχίζοντας το απέραντο νερό της αλμυρής θαλάσσης ;
Πόλη δεν βλέπω εδώ κοντά καμιά μ' ανθρώπους που προσφέρουν
- 115** στους θεούς θυσίες, εκατόμβες διαλεχτές.
Αλλά το ξέρεις, την εντολή του Δία, που έχει σκουτάρι τη βροντή του,
άλλος θεός δεν τόλμησε να παραβεί ποτέ και να χαλάσει. Εκείνος λέει
πως κοντά σου ζει ο πιο συφοριασμένος των ανθρώπων
απ' όσους άντρες επολέμησαν χρόνους εννιά γύρω απ' το κάστρο του
Πριάμου,
- 120** τον δέκατο το κούρσεψαν, και πήραν τον δρόμο της επιστροφής.
Όμως καθώς ξεκίναγαν να φύγουν, αμάρτησαν στην Αθηνά,
κι εκείνη καταπάνω τους σηκώνει κακούς ανέμους και μεγάλα κύματα.
Οι άλλοι όλοι, ένδοξοι σύντροφοι, σβήσαν και χάθηκαν· μόνος του
αυτός, από τον άνεμο δαρμένος κι απ' το κύμα, άραξε εδώ.
- 125** Αυτόν λοιπόν, κι αμέσως, ο Δίας εντέλλεται,
όσο πιο γρήγορα μπορείς, να τον κατευοδώσεις.
Γιατί δεν είναι το γραπτό του ν' αφανιστεί εδώ πέρα, τόσο μακριά
από τους δικούς του · είναι της μοίρας του να ξαναδεί δικούς και φίλους,
να φτάσει στο ψηλό παλάτι του, το χώμα να πατήσει της πατρίδας του».
- 130** Ρίγησε η Καλυψώ, ακούγοντας τον λόγο του.
Ύστερα μίλησε, και πέταξαν τα λόγια της σαν τα πουλιά :
«Ασπλαχνοί και ζηλόφθονοι θεοί, σ' αυτό είστε πρώτοι!
Ω, δεν ανέχεστε θεές που φανερά πλαγιάζουν με θνητούς,
αν κάποια στο κρεβάτι της τον πάρει ταίρι ν' αγαπηθεί μαζί του.

Β.ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ :

1) Ποιες είναι οι πηγές και η θεματογραφία της Οδύσσειας ;

4 μονάδες

2) στιχ.111 και 116-117

«Ο Δίας μ'έστειλε, αυτός με πρόσταξε να'ρθω, δίχως εγώ να το θελήσω...»
«Αλλά το ξέρεις, την εντολή του Δίαάλλος θεός δεν τόλμησε να παραβεί ποτέ και να χαλάσει...»

Ποια θέση διακρίνετε στους παραπάνω στίχους ως προς τη στάση ανθρώπων και θεών προς το Δία ;

4 μονάδες

3.α) Να χωρισθούν σε ενότητες οι στίχοι 109-129 και να γραφούν οι **πλαγιότιτλοι** τους.

3 μονάδες

3.β) Να εντοπίσετε στο απόσπασμα που σας δόθηκε **προοικονομία και ανθρωπομορφισμό**.

3 μονάδες

4.α) Χαρακτηρίστε την Καλυψώ από την αντίδρασή της στα λόγια του Ερμή.

3 μονάδες

4.β) στιχ.121-123

«Όμως καθώς ξεκίναγαν να φύγουν ...χάθηκαν...»

Ποια αντίληψη της ομηρικής κοινωνίας διαφαίνεται στους παραπάνω στίχους ως προς την παραβατική συμπεριφορά των ανθρώπων και την αντίδραση των θεών;

3 μονάδες

Ο Διευθυντής

Οι Εισηγήτριες

Μαλεσίνα, 12-06-08